

Protokół Nr XLII/22
z XLII - nadzwyczajnej sesji Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego
w dniu 7 marca 2022 r.

rozpoczęcie sesji godz. 13.30

zakończenie sesji godz. 14.00

W dniu 7 marca 2022 r. w sali im. Władysława Raczkiewicza w Urzędzie Marszałkowskim w Toruniu odbyła się XLII-nadzwyczajna sesja Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego VI kadencji. Sesję otworzyła i prowadziła przewodnicząca Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego Elżbieta Piniewska.

Sesja odbywała się w trybie zdalnym – zgodnie z art. 15zzx ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych. Przywołane przepisy ww. ustawy pozwalają na obrady sesji oraz podejmowanie rozstrzygnięć, w tym uchwał z wykorzystaniem środków porozumiewania się na odległość – zdalny tryb obradowania.

Na wstępie przewodnicząca sejmiku powitała radnych Województwa Kujawsko-Pomorskiego (lista obecności zał. nr 1) oraz marszałka Piotra Całbeckiego wraz z zarządem województwa, dyrektorów departamentów Urzędu Marszałkowskiego w Toruniu oraz jednostek organizacyjnych. Następnie podziękowała wiceprzewodniczącej sejmiku Agnieszce Kłopotek i wiceprzewodniczącemu sejmiku Łukaszowi Krupie za prowadzenie obrad sejmiku podczas jej nieobecności.

W 12 dobie rosyjskiej agresji na Ukrainę przewodnicząca sejmiku poprosiła o uczczenie minutą ciszy tych żołnierzy, którzy ofiarowali swoje życie broniąc Ukrainy, cywili, którzy zostali rozjechani czołgami i zabici bombami. Poprosiła, aby sposób szczególny pomyśleć o dzieciach, których do tej pory zginęło 38.

Minuta ciszy.

Na podstawie listy obecności przewodnicząca sejmiku **Elżbieta Piniewska** poinformowała, że w sesji bierze udział 26 radnych, co stanowi quorum. Obrady Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego są prawomocne.

Sesja zwołana została w trybie nadzwyczajnym, by radni Województwa Kujawsko-Pomorskiego rozpatrzyli i podjęli decyzję o rozwiązaniu umów o współpracy międzyregionalnej Województwa Kujawsko-Pomorskiego z Regionem Nowgorodu

i Regionem Smoleńskim Federacji Rosyjskiej oraz z Regionem Mohylewskim w Białorusi (porządek obrad zał. nr 2). Rozwiązanie umowy o współpracy z obydwoma regionami rosyjskimi i regionem białoruskim będzie formą naszego potępienia i sprzeciwu wobec popełnianych w Ukrainie zbrodni wojennych, łamania prawa międzynarodowego, a zwłaszcza praw człowieka. Wyrazem naszej solidarności z ukraińskim narodem. Nie możemy sobie pozwolić pod względem moralnym i etycznym, żeby te porozumienia podtrzymywać. Wszelka współpraca z Rosją, także ta prowadzona na szczeblu samorządowym nie powinna być kontynuowana i należy ją natychmiast zakończyć. Rosję z każdej strony musi spotkać ostracyzm, to samo dotyczy Białorusi.

Następnie przewodnicząca sejmiku poprosiła o zabranie głosu marszałka **Piotra Całbeckiego**: „Zapowiadaliśmy tydzień temu, że do propozycji przyjęcia takich uchwał najprawdopodobniej dojdzie. Pozyskaliśmy wiedzę z Ministerstwa Spraw Zagranicznych, iż jest wskazane, aby dzisiaj nie kontynuować współpracy z obwodami, regionami tych państw, które uczestniczą aktywnie w wojnie, wywołali ją i ją prowadzą na terenie Ukrainy. Dlatego dziś zarząd województwa przedkłada projekty uchwał mówiące o wypowiedzeniu umów z Obwodem Nowogrodu, z Obwodem Smoleńskim oraz Mohylewskim będącym częścią Białorusi.

To jest nasz głos, a właściwie wielkie wołanie do narodu rosyjskiego o opamiętanie i o refleksję. Otóż nie można prowadzić polityki zagranicznej, w naszym przypadku partnerskiej z tymi, którzy nie respektują podstawowych zasad prowadzenia takiej współpracy. W jaki sposób mielibyśmy dłużej patrzeć w oczy naszym przyjaciołom z Ukrainy – z Obwodu Żytomierskiego i Chmielnickiego? W jaki sposób marszałek województwa, radni mogli dzisiaj by spojrzeć w oczy, czy odebrać telefon, czy łączyć się w inny sposób z Polakami i Ukraińcami mieszkającymi na terenach dzisiaj dotkniętych wojną, kiedy prowadzimy w najlepsze współpracę, a może tylko zawieszamy ją na jakiś czas, uznając, że zobaczymy, co się stanie po wojnie, kiedy przywrócimy tę współpracę. Tak dłużej nie możemy postępować. Musimy mieć jednoznaczne stanowisko i wyrazić swój krzyk, który mam nadzieję usłyszą zwykli mieszkańcy Mohylewa, Smoleńska, Nowogrodu – krzyk, który jest wołaniem w imieniu ofiar barbarzyńskiej wojny i losu, jaki zgotowała tej ludności Federacja Rosyjska przy aktywnej współpracy, wsparciu Białorusi.

Tylko tyle i aż tyle. Wiem, że to boli. Lata współpracy by budować dobre relacje z naszymi sąsiadami na Wschodzie – z Białorusią w sposób szczególny, ale również i na terenie Rosji. Lata starań, wyjazdy, plany. To być może jest taki głos, który podpowiada nam, że szkoda. Ale tym większy jest zawrót nas wszystkich, którzy nic więcej nie chcemy, jak to aby żyć w wolnym państwie, abyśmy dali możliwość żyć w wolnym państwie według

własnych zasad Ukraińcom, którzy chcą przecież takiego traktowania. Byłoby to z naszej strony nie do przyjęcia, gdybyśmy dzisiaj nie podjęli decyzji o zaniechaniu tego partnerstwa w sytuacji, kiedy nie słyszymy głosów sprzeciwu z tych okręgów, które być może są tłumione przez reżim tamtych rządów, ale stanowią one dzisiaj jakąś całość polityki tych dwóch państw, na którą my się nie możemy zgodzić.

W uzasadnieniach podaliśmy powody, dla których prosimy państwa o przyjęcie tych uchwał. Niech one są naszym krzykiem, którym wyrażamy dezaprobatę, sprzeciw przeciwko tej barbarzyńskiej wojnie, w której nie zawiniła społeczność ukraińska, której jest ofiarą, a którą rozpętały reżimy tych państw, z którymi do tej pory prowadziliśmy współpracę poprzez wymienione obwody. Mam nadzieję, że z nowymi władzami, z nową polityką w przyszłości wrócimy do tej współpracy. Będziemy ją odbudowywać tak, jak umęczony, ale zwycięski naród ukraiński będzie podnosił się ze zgliszczy wojny, z tej traumy, która jest im zadana. My również w przyszłości podejmiemy wysiłek budowania lepszego świata w oparciu o nowe zasady przyjaźni i szczerzej współpracy z narodem rosyjskim i białoruskim”.

Następnie przystąpiono do realizacji punktu: rozpatrzenie i podjęcie uchwały w sprawie rozwiązania umowy o współpracy międzyregionalnej z Regionem Nowgorodu (Rosja) – druk nr 19/22 (zał. nr 3).

Radni otrzymali również projekt uchwały z nowym uzasadnieniem merytorycznych uwzględniającym autopoprawkę zarządu województwa (zał. nr 3a).

Przewodnicząca sejmiku **Elżbieta Piniewska** odczytała propozycję nowego uzasadnienia merytorycznego: *W dniu 24 lutego 2022 roku Federacja Rosyjska dokonała zbrojnej agresji na Ukrainę, pogwałcając normy prawa międzynarodowego i bilateralnych umów międzypaństwowych, które są podstawą porządku międzynarodowego. Zbrojna napaść z terytorium Rosji i Białorusi z użyciem siły przeciw integralności terytorialnej i niezależności Ukrainy jest niezgodna z art. 2 ust. 4 Karty Narodów Zjednoczonych. Ponadto, wojna prowadzona przeciw Ukrainie jest sprzeczna z zasadami Statutu Rady Europy, do którego przynależy Rzeczpospolita Polska. Jest również pogwałceniem integralności i bezpieczeństwa Ukrainy gwarantowanego w 1994 roku na mocy Memorandum Budapesztańskiego.*

Agresja dotyka nie tylko celów wojskowych, ale i obiektów cywilnych. Dokonywane są zmasowane ataki zbrojne na osiedla i obiekty cywilne: szpitale, przedszkola, szkoły, budynki mieszkalne, w wyniku których ginie bądź poważnych obrażeń doznaje ludność cywilna. Tego rodzaju działania są drastycznym naruszeniem prawa humanitarnego. W wyniku działań wojennych i agresji na ludność cywilną, setki tysięcy osób, w tym szczególnie kobiet i dzieci

zostało zmuszonych do natychmiastowego opuszczenia swoich domów i poszukiwania azylu w państwach poza granicami Ukrainy.

Mając na uwadze powyższe fakty uznaje się, iż dalsza współpraca z partnerskim regionem w Rosji jest niemożliwa. Nie otrzymaliśmy z naszego partnerskiego regionu żadnego oficjalnego głosu sprzeciwu wobec działań Federacji Rosyjskiej i Białorusi w Ukrainie. Pozostaje mieć nadzieję, iż brak reakcji nie odzwierciedla rzeczywistej postawy zwykłych mieszkańców regionu, którzy jak wszyscy ludzie dobrej woli pragną żyć w pokoju i przyjaznych relacjach z sąsiadami. Akt rozwiązania umowy o współpracy z regionem rosyjskim jest formą zdecydowanego sprzeciwu wobec łamania prawa międzynarodowego w tym w szczególności praw człowieka oraz popełnianych na terenie Ukrainy zbrodni wojennych. Jest również jedynym w tej sytuacji sposobem wyrażenia naszego stanowiska, które mamy nadzieję dotrze do mieszkańców Regionu Nowgorodu i przyczyni się do powstrzymania wojny wypowiedzianej Ukrainie.

Wypowiedzenie umów/porozumień dotyczących inicjatyw zagranicznych województwa nie wymaga uzyskania zgody ministra właściwego do spraw zagranicznych. Natomiast Ministerstwo Spraw Zagranicznych rekomendowało w dniu 28 lutego 2022 roku w trakcie posiedzenia Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego wypowiedzenie umów o partnerstwie z samorządami rosyjskimi i białoruskimi.

Dyskusja.

Radny **Michał Czepek** powiedział, że serce mu się kraje przed podjęciem tej uchwały, ale wie, że tak powinni się radni zachować. Przykro mu zwłaszcza z powodu zerwania umowy o współpracy z Obwodem Mohylewskim, z którym relacje są najbardziej żywe – niedawno wicemarszałek wraz z delegacją gościł w tym obwodzie. Szkoda tego czasu i energii zaangażowanej w nawiązanie tej relacji, ale wie, że tak trzeba się zachować.

Wiceprzewodniczący sejmiku **Łukasz Krupa** podziękował zarządowi województwa za szybką reakcję na postulaty zgłaszane tydzień wcześniej na nadzwyczajnej sesji sejmiku. Wówczas były jeszcze wątpliwości, co do stanowiska MSZ. Cieszy się, że tak szybko udało się tę kwestię rozwiązać. Przypomniał, że sam apelował, aby sejmik podjął takie uchwały. Podkreślił, że nie jest to uderzenie w lokalną społeczność tych regionów ani w samorządowców, którzy nie wiadomo jakie mają poglądy, chociaż nie wyrazili sprzeciwu wobec działań wojennych, ale to może wynikać z presji politycznej. Podkreślił, że jednak radni województwa muszą się tak zachować, tego typu sygnały wysyłać do całego społeczeństwa rosyjskiego po to, aby pokazywać prawdę, która jest zakłamywana. Widzimy też co się dzisiaj dzieje tj. zmasowana liczba kont z różnych miast na Instagramie, które tak

samo się nazywają, została zablokowana przez Instagram. Konta te siały propagandę o rzekomych przestępstwach wykonywanych przez Ukraińców na terenie Polski. Grabieże, rozkradanie sklepów, to propaganda proputinowska, która za pośrednictwem Internetu się szerzyła. Dochodzi do tego w Polsce, a jaka dezinformacja musi być w Rosji? Uważa, że każdy gest, działanie, które może wyeliminować Rosję – jako kraj – z życia międzynarodowego, jest potrzebne. Powinniśmy mieć żal, ale nie powinniśmy mieć skrupułów. Myśli, że radni jednogłośnie podejmą wszystkie trzy uchwały.

Radny **Jerzy Gawęda** powiedział, że radni nie mogą mieć żadnych skrupułów przy podejmowaniu tych uchwał, bo są to uchwały symboliczne. Oceniając państwa, które doprowadziły do tego konfliktu nie możemy mówić, że jest to tylko sprawa ich rządów, bo to jest również sprawa ich społeczeństwa. To społeczeństwo doprowadziło i dało taką wolę i to ono musi uporządkować swoją władzę. Tylko i wyłącznie pełnym, stanowczym naciskiem możemy tę sytuację naprawić. Sankcje, które zostały wprowadzone, to to, co świat współczesny może zrobić bezkosztowo. Dlatego tego rodzaju uchwały powinny być już dawno temu podjęte. Uważa, że wojna już się rozpoczęła. Świat Zachodni powinien podjąć już zdecydowane działania militarne, bo Rosja prowadzi politykę pełzającą tj. najpierw Ukraina, a później następni i następni. My będziemy się wycofywać. Pytanie – jak daleko i dokąd?

Przewodnicząca sejmiku **Elżbieta Piniewska** przypomniała, że dyskusja dotyczy określonej uchwały, którą radni mają podjąć. Odniosła się również do wypowiedzi radnego Michała Czepka. Sądzi, że każdy ma prawo mieć pewne dylematy, ale w stanie wyższej konieczności liczą się imponderabilia, a w wśród nich jest prawda i jej obrona, o której mówił wiceprzewodniczący sejmiku Łukasz Krupa.

Więcej uwag nie zgłoszono.

Przystąpiono do głosowania uchwały w sprawie rozwiązania umowy o współpracy międzyregionalnej z Regionem Nowgorodu (Rosja) z uwzględnieniem zmian do uzasadnienia. Wynik głosowania: 26 „za”, 0 przeciw, 0 wstrzymujących. Sejmik podjął uchwałę.

Następnie przystąpiono do rozpatrzenia i podjęcia uchwały w sprawie rozwiązania umowy o współpracy międzyregionalnej z Regionem Smoleńskim (Rosja) – druk nr 21/22 (zał. nr 4).

Przewodnicząca sejmiku poinformowała, że do uzasadnienia merytorycznego ww. projektu uchwały zarząd województwa również złożył taką samą, jak do wcześniejszej uchwały, autopoprawkę.

Pytań ani uwag do projektu nie zgłoszono.

Przystąpiono do głosowania uchwały w sprawie rozwiązania umowy o współpracy międzyregionalnej z Regionem Smoleńskim (Rosja) z uwzględnieniem zmian do uzasadnienia (zał. nr 4a). Wynik głosowania: 26 „za”, 0 przeciw, 0 wstrzymujących. Sejmik podjął uchwałę.

Z kolei przystąpiono do rozpatrzenia i podjęcia uchwały w sprawie rozwiązania umowy o współpracy międzyregionalnej z Regionem Mohylewskim (Białoruś) – druk nr 22/22 (zał. nr 5).

Przewodnicząca sejmiku poinformowała, że do uzasadnienia merytorycznego ww. projektu uchwały zarząd województwa również złożył taką samą, jak do wcześniejszych uchwał, autopoprawkę.

Pytań ani uwag do projektu nie zgłoszono.

Radny **Paweł Zgórzyński** poinformował, że rozmawiał przed chwilą z radnym Robertem Malinowskim, który uczestniczy w sesji sejmiku, ale ze względów technicznych nie może brać udziału w głosowaniu, dlatego poprosił, aby odnotować jego głos „za” przy głosowaniach wszystkich trzech uchwał.

Przystąpiono do głosowania uchwały w sprawie rozwiązania umowy o współpracy międzyregionalnej z Regionem Mohylewskim (Białoruś) z uwzględnieniem zmian do uzasadnienia (zał. nr 5a). Wynik głosowania: 25 „za”, 0 przeciw, 0 wstrzymujących. Sejmik podjął uchwałę.

W związku z wyczerpaniem porządku obrad, przewodnicząca sejmiku, dziękując paniom i panom radnym za obecność, zakończyła obrady XLII nadzwyczajnej sesji Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego VI kadencji.

Do protokołu dołączono:
- listy wydruków głosowań

Protokół sporządziła:

Anna Sobierajska